

Plán zberu

separovaného a komunálneho odpadu
v obci Rakovo na rok 2023

Január

02. 01. 2023 Sklo
06. 01. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
10. 01. 2023 Papier
18. 01. 2023 Plasty
20. 01. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

Február

01. 02. 2023 Sklo
03. 02. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
07. 02. 2023 Papier
15. 02. 2023 Plasty
17. 02. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

Marec

01. 03. 2023 Sklo
03. 03. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
07. 03. 2023 Papier
14. 03. 2023 **Papier v modrých vreciach**
15. 03. 2023 Plasty
17. 03. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
31. 03. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

Apríl

03. 04. 2023 Sklo
04. 04. 2023 Papier
12. 04. 2023 Plasty
14. 04. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
28. 04. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

Máj

02. 05. 2023 Sklo
02. 05. 2023 Papier
10. 05. 2023 Plasty
12. 05. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
26. 05. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
30. 05. 2023 Papier

Jún

01. 06. 2023 Sklo
07. 06. 2023 Plasty
09. 06. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
13. 06. 2023 **Papier v modrých vreciach**
23. 06. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
27. 06. 2023 Papier

Júl

03. 07. 2023 Sklo
05. 07. 2023 Plasty
07. 07. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
21. 07. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
25. 07. 2023 Papier

August

01. 08. 2023 Sklo
02. 08. 2023 Plasty
04. 08. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
18. 08. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
22. 08. 2023 Papier
30. 08. 2023 Plasty

September

01. 09. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
04. 09. 2023 Sklo
12. 09. 2023 **Papier v modrých vreciach**
15. 09. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
19. 09. 2023 Papier
27. 09. 2023 Plasty
29. 09. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

Október

02. 10. 2023 Sklo
13. 10. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
17. 10. 2023 Papier
25. 10. 2023 Plasty
27. 10. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

November

02. 11. 2023 Sklo
10. 11. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
14. 11. 2023 Papier
22. 11. 2023 Plasty
24. 11. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

December

01. 12. 2023 Sklo
08. 12. 2023 Vývoz komunálneho odpadu
12. 12. 2023 **Papier v modrých vreciach**
12. 12. 2023 Papier
20. 12. 2023 Plasty
22. 12. 2023 Vývoz komunálneho odpadu

Poznámka:

Sklo vkladajte do kontajnerov /zvonov/, určených na separovaný zber.

Papier vkladajte do modrých 1100 l kontajnerov, alebo do vriec- vrecia na požiadanie na obecnom úrade.

Odvoz BIO odpadov obec upresní.

Môžeme si pestovať v záhradke ovocie a zeleninu? Môžeme, ale ak sa v susedstve spaľujú odpady, je možné, že nami vypestované ovocie a zelenina je ešte možno škodlivejšie, ako to z obchodu.

V súčasnosti je v platnosti viacero zákonov a vyhlášok, ktoré spaľovanie odpadov v domácnostiach a na voľných priestranstvách zakazujú. Ak sa nechceme dostať do rozporu s týmito právnymi predpismi, nemali by sme spaľovať žiaden odpad. Žiaden spôsob zneškodňovania odpadov (spaľovanie, skládkovanie a pod.) problém rastúceho množstva a škodlivosti odpadov nevyrieši. Vždy sa znovu objaví v nejakej inej forme (plynnej - dym stúpajúci z komínov alebo tuhej - škvára, popol, skládka odpadov, atď.).

Preto je vhodné a potrebné, aby sme sa pri nakladaní s odpadmi snažili riadiť hierarchiou:

1. **Predchádzajme** vzniku odpadov
2. **Minimalizujme** ich množstvo a škodlivosť
3. **Opätovne používajme** čo najviac výrobkov
4. **Recyklujme** nepoužiteľné veci

Spaľovanie. Pri spaľovaní napr. v peci, kotle alebo na ohnisku môže vznikáť viac nebezpečných škodlivín a jedov ako v kvalitnej spaľovni komunálnych odpadov (tým sa však spaľovní nechceme zastávať).

Hlavné príčiny sú dve: **1.** Teploty, pri ktorých prebieha horenie, sú nízke - palivo je nedokonale okysličované. Výsledkom je nedokonalé spaľovanie, pri ktorom uniká do ovzdušia čpavok, fenoly, kyanidy, dechty... Tieto látky nepríjemne zapáchajú, dráždia sliznice horných dýchacích ciest, vedú k bolestiam hlavy, alebo pôsobia ako nervový jed. **2.** Polyaromatické uhl'ovodíky obsiahnuté v dechtoch sú dokonca prvými látkami, u ktorých boli dokázané rakovinotvorné účinky.

Veľmi nebezpečnými produktmi spaľovania sú tzv. **dioxíny (patria medzi najsilnejšie syntetické jedy).**

Emisné limity odporúčané EÚ na dioxíny pre spaľovne odpadov sú práve pri spaľovaní v domácnostiach alebo na ohniskách často prekračované. V Írsku na farme p. Hanrahanola v meste Clonmel zomrelo 220 kráv predávkovanými dioxínmi a veľa občanov malo obrovské zdravotné problémy, a to na základe spaľovania v susednej spaľovni.

Aké škodlivé látky teda vznikajú pri pálení jednotlivých druhov odpadov?

Plasty

Plasty sú obohatené rôznymi zmäkčovadlami, farbivami, stabilizátormi... Tie môžu obsahovať ťažké kovy - hlavne kadmium a zinok. Pri spaľovaní sa uvoľňujú do ovzdušia alebo zostávajú v popole.

- Pri nedokonalom horení plastov vzniká veľa oxidu uhoľnatého (CO). Tento plyn je jedovatý. Je schopný viazať sa na krvné farbivo - hemoglobín, čím znemožňuje prenos kyslíka krvou. Môže to viesť k vnútornému uduseniu.
- Spaľovaním plastov sa uvoľňujú uhl'ovodíky, ktoré prispievajú ku vzniku fotochemického smogu. Ďalším nebezpečenstvom je únik ftalátov, ktoré majú schopnosť hromadiť sa v ľudskom tele. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) ich označila za ešte škodlivejšie ako obávané polychlórované bifenyly. Spaľovaním plastov môžu vzniknúť aj monoméry príslušného plastu (základné stavebné kamene jeho uhl'ovodíkového reťazca). Sú to hlavne etylén (vzniká pri spaľovaní PE, HDPE, LDPE), propylén (PP) a styrén (PS). Vo vysokých koncentráciách sú jedovaté alebo majú na ľudské zdravie dlhodobé účinky (majú narkotické účinky a pôsobia negatívne na krvný obeh).
- **Polyamidy.** Najnebezpečnejšie je spaľovanie PVC - polyvinylchloridu! Škodlivé je aj jeho dokonalé spaľovanie pri vysokých teplotách v spaľovni. Horením PVC vzniká kyselina chlorovodíková (HCL), ktorá silne dráždi horné dýchacie cesty. Napr. pri horení kusu inštaláčnej trubky z PVC s dĺžkou 0,5 m sa môže vyprodukovať dostatok plynného chlorovodíka na to, aby usmrtil dospelého človeka. Pri spaľovaní uniká do komína aj monomér PVC - vinylchlorid. Je to veľmi jedovatá látka s rakovinotvorným účinkom. Ďalším veľkým nebezpečenstvom sú aj už zmienené karcinogénne dioxíny. Spálením 1 kg PVC sa môže vyprodukovať také množstvo dioxínov, ktoré by postačilo na vyvolanie rakoviny u 50 000 laboratórnych zvierat.
- Uvoľňuje sa i plynný chlór, či ešte agresívnejší fosgén. Sú to nebezpečné látky, ktoré sa používali v prvej svetovej vojne ako bojové plyny. Vysoké koncentrácie majú za následok poleptanie pľúc a okamžitú smrť, nižšie vedú k ochoreniam dýchacích ciest.

Guma. Spaľovaním gumených výrobkov vznikajú oxidy síry, ktoré dráždia dýchacie cesty a sadze. Tie obsahujú v úvode zmienené polychlórované uhl'ovodíky. Medzi nimi sa nachádzajú silné jedy aj rakovinotvorné látky.

Drevotrieska a starý nábytok. Pri výrobe drevotriesky sa môžu ako tmeliaca látka používať formaldehydové živice. Pri horení sa rozkladajú a uvoľňuje sa formaldehyd a fenoly. Formaldehyd väčšinou zhorí, fenoly unikajú do ovzdušia. Sú to nepríjemne zapáchajúce jedy so silným dráždivým účinkom. Pri pálení starého nábytku môžu z použitých náterových hmôt vznikáť ďalšie škodlivé látky. Vyrábajú sa z nich umelé textilné vlákna (silon, nylon). Pri ich nedokonalom horení vzniká hlavne čpavok. Ten už pri nižších koncentráciách dráždi oči, sliznice nosa, spôsobuje nevoľnosť a bolesti hlavy. V malom množstve uniká aj kyanovodík, ktorý i v malých koncentráciách vyvoláva škrabanie v krku, sčervenanie spojiviek, prudké bolesti hlavy až závrate.

Poznámka:

Sklo vkladajte do kontajnerov /zvonov/, určených na separovaný zber.

Papier vkladajte do modrých 1100 l kontajnerov, alebo do vriec- vrecia na požiadanie na obecnom úrade.

Odvoz BIO odpadov obec upresní.